

Een klacht uit verbittering

Johan Braeckman & Dirk Verhofstadt

Hoogleraar wijsbegeerte (UGent); Kernlid van Liberales; auteur van het boek *Pleidooi voor individualisme* (Houtekiet).

Zaterdag 5 september 2020 om 3.25 uur

René Stockman heeft advocaat Walter Van Steenbrugge gedagvaard voor laster in de nasleep van het euthanasieproces. Daar stellen Johan Braeckman en Dirk Verhofstadt zich vragen bij.

‘De modus operandi van broeder René Stockman is rigide.’ Ivan Put

Dat sommigen niet berusten in de uitspraak van de volksjury van het euthanasieproces dat in januari plaatsvond, is niet geheel onbegrijpelijk. We hopen dat het geen vorm van laster en eerroof is om ervan uit te gaan dat wie in elke vezel doordrongen is van het katholicisme, het moeilijk heeft met de morele en levensbeschouwelijke transitie die zich de voorbije decennia voltrok. Het is dan ook niet onredelijk om de dagvaarding van advocaat Walter Van Steenbrugge door broeder René Stockman mee vanuit dit perspectief te begrijpen ([DS 26 augustus](#)).

Wellicht zijn er ook meer directe redenen, zoals het feit dat de arts die de euthanasie uitvoerde op Tine Nys, ondanks zijn vrijspraak, het risico loopt binnenkort opnieuw voor de rechter te moeten verschijnen. Meester Van Steenbrugge verdedigde die arts tijdens het Gentse euthanasieproces en clashte al eerder met René Stockman.

Broeder Stockman beticht Van Steenbrugge van ‘laster en lasterlijke aangifte’, omdat hij tijdens het euthanasieproces en in de media zou hebben beweerd dat het assisenproces er kwam onder invloed van Stockman, generaal-overste van de Broeders van Liefde in Rome. Er moet nog worden aangetoond dat de advocaat zich daar schuldig aan maakte. En ook als hij effectief insinueerde dat René Stockman het openbaar ministerie beïnvloedde, is het lang geen uitgemaakte zaak dat het om laster en lasterlijke aangifte gaat.

Gifmoord

Voor Stockman staat trouw aan de leer van de kerk op de eerste plaats – wie niet in de pas loopt, wordt eruit gegooid of krijgt een proces aangesmeerd

Van Steenbrugge verdedigde een arts die werd beschuldigd van gifmoord. Dat het tot die beschuldiging en een assisenzaak kwam, is opmerkelijk. De zaak was eerst afgewezen door de raadkamer in

Dendermonde. Jaren later werd ze weer opgerakeld, zonder dat ooit duidelijk werd wat de precieze aanleiding daarvan was. Niet alleen is het normaal dat een advocaat zich daarover luidop vragen stelt, het is ook zijn plicht.

Van Steenbrugge wou Stockman als getuige oproepen, zodat hij hem rechtstreeks kon vragen of hij al dan niet een rol speelde in het gebeuren, maar de voorzitter van het hof van assisen verwierp zijn verzoek. Dat de advocaat zich schuldig maakte aan 'laster en lasterlijke aangifte' komt bijgevolg nogal krampachtig en vergezocht over. Bovendien is een pleidooi van een advocaat juridisch beschermd, net om te vermijden dat de advocatuur zich te pas en te onpas zou moeten verantwoorden voor een rechtbank. Een advocaat moet vrijuit kunnen spreken, in het belang van de verdediging van zijn cliënt.

Mochten een of meerderen van de beschuldigde artsen zijn veroordeeld in Gent, had Stockman dan de woorden van meester Van Steenbrugge als laster geïnterpreteerd? We kunnen het nooit zeker weten, maar we vermoeden van niet. Toen de zaak naar assisen werd doorverwezen, gaf broeder Stockman aan daar opgetogen over te zijn. De vrijspraak was om begrijpelijke redenen ongetwijfeld een bittere pil om te slikken.

Van God los

De traditionele, conservatieve waarden en normen die tijdens de jeugdjaren van Stockman vanzelfsprekend waren, zijn grotendeels vervangen door een meer liberale en progressieve ethiek. De autonomie en het zelfbeschikkingsrecht van de burger worden veel meer gerespecteerd dan vroeger, en de samenleving vaart daar wel bij. Het kerkbezoek is dramatisch gedaald, het religieuze geloof in het bovennatuurlijke is fel afgezwakt. We zijn steeds meer van God los, maar dat leidde niet tot de gevreesde zedenverwildering of morele onverschilligheid, eerder integendeel.

Dat euthanasie ook bij psychisch lijden als gevolg van een psychiatrische aandoening mogelijk is, moet Stockman al lang een doorn in het oog zijn. De Broeders van Liefde beheert twaalf Belgische psychiatrische instellingen. Het bestuur van de Belgische Broeders van Liefde gaf enkele jaren geleden zelf voorzichtig te kennen niet tegen euthanasie te zijn binnen zijn instellingen, ook niet als het over psychisch lijden gaat. Voor de generaal-overste was dat al helemaal onaanvaardbaar. De discussie die erop volgde, leidde

ertoe dat 'Rome' besliste dat de psychiatrische instellingen onder het bestuur van de Belgische Broeders van Liefde zich niet langer katholiek mogen noemen ([DS 5 mei](#)).

Compromisloos

We hebben er geen idee van of de Belgische Broeders van Liefde daarvan wakker liggen. Wellicht tillen ze zwaarder aan de ietwat dreigende opmerking van Stockman dat de gebouwen eigendom zijn en blijven van het generaal bestuur in Rome, wat vervelende financiële gevolgen kan hebben voor de instellingen en tot menselijke drama's kan leiden. Het illustreert hoe rigide de modus operandi van broeder Stockman is. Op de eerste plaats staat de compromisloze trouw aan de leer van de kerk, al de rest lijkt secundair. Wie niet in de pas loopt, wordt eruit gegooid of krijgt een proces aangesmeerd.

Dat laatste mochten ook Norbert Bethune en Rik Devillé, van de werkgroep Mensenrechten in de Kerk, ondervinden. Ze klaagden het seksueel misbruik van meerdere minderjarigen aan door leden van de Broeders van Liefde. Daarop werden ze door Stockman aangeklaagd voor 'laster en eerroof'. De rechter gaf geen gevolg aan de klacht. De advocaat van Bethune en Devillé? Walter Van Steenbrugge.

Het staat Stockman vrij om klachten in te dienen en processen aan te spannen zoveel hij maar wil. Maar het lijkt er sterk op dat hij mensen zo wil intimideren of hun reputatie wil besmeuren. Het is jammer dat de teleurstelling over de teloorgang van het katholicisme in België zich zo bitter vertolkt. Het is onsportief, hardvochtig en intellectueel flauw. Benieuwd wat de rechter er deze keer van zal vinden.

Verschenen op zaterdag 5 september 2020